

10 Ιανουαρίου

Ίδου τῆ ἀληθεία ἐν θελκτικώτατον ὀκταήμερον, ὅφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις! Κίνησις—καὶ πάρα πολὺ μεγάλη κίνησις μάλιστα, —ζωή, ἔροταί, παραστάσεις, διαδηλώσεις, συλλαλητήρια, ψηφίσματα, ἐγκαίνια· καὶ ὅλα αὐτὰ μὲ τὸν ὠραιότερον ἀνοιξιάτικον καιρὸν, ποῦ εἴμπορεῖ κανεὶς νὰ ὄνειρευθῆ ἐν μέσῳ χειμῶνι.

Ἐποίων τῶ ὄντι ἡλιολούστων ἡμερῶν διαδοχή! Ἐπόδας ἐλπίδας εἶνε ἱκανὸν νὰ ἐμπνεύσῃ τὸ ἀπαράμιλλον θέαμα τοῦ σαπφειρείου οὐρανοῦ καὶ τῆς πρασίνης ἐξοχῆς, ἢ ζωογόνος εἰσπνοῆ ἀέρος χλιαροῦ καὶ μυρωμένου, τὸ μεῖδιμα αὐτὸ τῆς ἀγαθῆς φύσεως, τὸ τόσῳ πρόωρον ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸ τόσῳ θελκτικόν! Τὸ ἤξεύρω. Ἦθέλατε καλλίτερα νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ τράμ, ὅπου τόσῳ συνωστίζονται αὐτὰς τὰς ἡμέρας οἱ ἀθηναῖοι οἰκογενειακῶς, νάφῃσωμεν τὴν πολυθόρυβον πόλιν, νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς τὰ Πατήσια ἢ εἰς τοὺς Ἀμπελοκήπους ἢ εἰς τὴν Κολοκυνθοῦν, νὰ δρῶμεν ἀνεμώνας, χειμωνάνθους ἢ ναρκίσσους—ὦ, τὸν δυστυχῆ τὸν Παράσχον! κεῖται βαρέως ἀσθενῆς καὶ ἡ εὐχὴ ὅλων εἶνε νὰ ζήσῃ ἀκόμη πολλοὺς Μαῖους καὶ ἄς μὴν εὕρῃ ναρκίσσους νὰ δρέψῃ! . . . — νὰ θαυμάσωμεν τὰ εὐγραμμά βουνά, τῶν ὁποίων ἀκόμη φέτος δὲν ἐλευκάνθησαν αἱ κορυφαί, νὰ ἴδωμεν τὰ εὐθύμα παιδία τρέχοντα ἐπὶ τῆς σμαραγδίνης χλόης, νάκούσωμεν τὰ ἠδύλαλα πιπνά, νὰ ζωογονηθῶμεν εἰς τὸ λουτρὸν τῆς αὔρας καὶ τοῦ ἡλίου, νὰ λησμονήσωμεν, νὰ μονάσωμεν, νὰ μεταρσιωθῶμεν . . .

Ἄλλ' ὄχι! Ἡ πόλις, τὴν ὁποίαν βλέπομεν μακρόθεν λευκάζουσαν καὶ ἐξιδανικευμένην, μᾶς προσκαλεῖ καὶ πρέπει νὰ ἐπιστρέψωμεν γρήγορα . . . Ἐχει καὶ αὐτὴ τὰ θεάματά της τὰ ἐνδιαφέροντα καὶ περίεργα,—προπάντων ἂν θέλωμεν νὰ τα παρακολουθήσωμεν μακρόθεν ὡς θεάματα καὶ μόνον . . . Ἡ τελετὴ ἐξαφῆα τῆς καταδύσεως τοῦ Σταυροῦ εἰς τὴν Δεξαμενὴν, δὲν εἴμπορεῖτε νὰ εἰπῆτε ὅτι ὑστέροθεν ἐφέτος ὑπὸ γραφικὴν ἔποψιν. «Λάμπουν στὸν ἥλιο τὰ ἐξαπτέρυγα» καὶ λάμπουν μαζί των καὶ τὰ ὄπλα καὶ τὰ ἄμφια καὶ αἱ στολαὶ καὶ οἱ κόσμοι τῶν γυναικῶν ἐπὶ τῶν περίξ ὑψωμάτων, καὶ τὰ ἀνοικτὰ ἀλεξήλια. Ὁ ζωγράφος ἢ ὁ ποιητής, ὁ ὁποῖος θὰ εἰλκύετο ἀπὸ τὰς μεγάλας μάζας τοῦ πλήθους, ἐδῶ θὰ εὕρισκε τὸ θέμα ὠραιωτάτης συνθέσεως. Ἄλλὰ πόσον λεπτότερον καὶ τρυφερότερον ἔργον θὰ μᾶς παρουσίαζεν ὁ ἐραστὴς τῶν μεμονωμένων καὶ μικρῶν σκηνῶν, ἂν ἐλάμβανεν ὡς θέμα τὴν ἐσπέραν τῆς παραμονῆς τῶν Φώτων καὶ ἐζωγράφιζε κανὲν ἀπὸ τὰ μικρὰ ἐκεῖνα караάκια τὰ φωτεινὰ μὲ τὸ ἐπιτελεῖον γύρω τῶν μικρῶν περιέργων καὶ τῶν μικρῶν ψαλτῶν, οἱ ὁποῖοι «ἐν

χορδαῖς καὶ ὄργανῳ» ψάλλουν τὴν ἐορτήν! Καὶ ἀπὸ τὰς μικρὰς αὐτὰς γραφικὰς συνοδίας ἐπλημύρισαν οἱ ἀθηναῖκοι δρόμοι καὶ εἶχε κάτι τι τὸ ἐξόχως συγκινοῦν καὶ συνδανίζον τὰς ἀναμνήσεις τὸ παλαιὸν ἔθιμον, τὸ ὁποῖον ἐξαπέστειλαν, ὅλοεν κατακτητικώτερον, μέχρι τῶν μεσογειῶν πόλεων αἱ ναυτικαὶ νῆσοι, ὅθεν βεβαίως ἔλκει τὴν ἀρχήν.

Ἄλλ' ὅ,τι ὑπερβάλλει πᾶσαν περιγραφήν—καὶ ἐδῶ βέβαια θὰ τὰ ἔχανε καὶ ὁ ποιητὴς καὶ ὁ ζωγράφος,—εἶνε τὰ μεγάλα λαϊκὰ ἢ κατ' ἄλλους πάνδημα συλλαλητήρια, τὰ συγκροτηθέντα αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἐν Ἀθήναις. Ἡ κίνησις τοῦ πλήθους, ἢ ἐκ παραλλήλου κίνησις τῶν ποικίλων στρατευμάτων,—ἢ ἐπιφέρουσα τόσην ταραχήν, πρὸς πρόληψιν δῆθεν πάσης ταραχῆς,—ὁ περὶ τοὺς αὐτοσχεδίους ρήτορας ἐνθουσιασμὸς, αἱ βίαιαι συγκρούσεις μετὰ τῶν ὄργων τῆς ἐξουσίας, οἱ λιθοβολισμοί, αἱ συλλήψεις, αἱ προτροπᾶδην ψυγαί, αἱ σχολιάζουσαι ὀμάδες τῶν φιλοπόρων, αἱ ἄγρια ὄψεις τῶν ἀνυσύχων, οἱ μορφασμοὶ τῶν χορτασμένων, οἱ ὁποῖοι προσποιοῦνται τοὺς πεινῶντας ἢ ἀπλῶς τοὺς ἀντιπροσωπεύουν,—διότι ἂν κρίνωμεν ἀπὸ τὸν ἀλαλητὸν τῶν συλλαλητηρίων, δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὰ συγκροτεῖ αὐτὸς ὁ πεινῶν καὶ ἐξησθενημένος λαός,—ἢ μεταφορᾶ τῶν πληγωμένων, ὁ ἀναβρασμὸς τῶν καφενειῶν, πόσα καὶ πόσα δὲν θὰ εἶχε κανεὶς νάναγράψῃ καὶ νὰ περιγράψῃ! . . . Ἄλλὰ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐκταθῶμεν. Τὰ συλλαλητήρια εἶνε καθαρῶς πολιτικά, ἢ ἂν θέλετε μάλιστα καθαρῶς κομματικά, σκοπὸν ἔχοντα νὰ ρίξουν τὴν Κυβέρνησιν· καὶ ἡμεῖς δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ποτὲ ὄχι μόνον ὅτι ἡ πολιτικὴ πρέπει νὰ εἶνε ἔξηνι δι' ἡμᾶς, ἀλλ' ὅτι ἀκόμη πρέπει καὶ νὰ προσέχωμεν μήπως οἱ κακόβουλοι μᾶς παρεξηγήσουν.

Ἄλλὰ πῶς μολοντοῦτο νὰ παρασιωπήσωμεν τὸ γεγονός, ὅτι ἐδουρίχθησαν προχθὲς τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως ἐξωθεν τοῦ Βουλευτηρίου; Μάλιστα ἐδουρίχθησαν, ἐδουρίχθησαν ὡς νὰ ἔγραψαν τὸ χειρότερον ἀπὸ τὰ κωμειδύλλια ποῦ μᾶς ἔδωκεν ἢ παρελθοῦσα θεατρικὴ περίοδος· καὶ ἀπόδειξις ὅτι συνελήφθησαν οἱ δρόσται τῆς ἀκόσμου ἀποδοκιμασίας καὶ θὰ δικασθῶσι προσεχῶς. Μὴ κρίνετε ὡς ἀντιπολιτευόμενοι ἢ ὡς συμπολιτευόμενοι. . . Ἐ, δὲν σας φαίνεται νόστιμον—νόστιμον καὶ τίποτε ἄλλο,—τὸ σύριγμα αὐτὸ, ἢ εὐκολοὺς λαϊκὴ αὐτὴ περιφρόνησις πρὸς τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς ὑψηλοὺς καὶ δὲν αἰσθάνεσθε τὴν μυστικὴν ἐκείνην ἠδονὴν, τὴν ὁποίαν προξενεῖ πάντοτε εἰς τὴν φύσει δημοκρατικὴν ψυχὴν ἢ ἐξαφνικὴ ἀποκάλυψις τῆς λαϊκῆς δυνάμεως;

Καὶ ἦτο ὡς μία συνέχεια τοῦ αἰσθήματος αὐτοῦ ἢ ἠδονῆς, τὴν ὁποίαν ἐδοκίμασαν οἱ θεαταὶ τοῦ «Κράτους τοῦ Ζόφου» τοῦ θαυμασίου δράματος τοῦ Λέοντος Τολστόϊ, τοῦ δημοκρατικωτάτου, τὸ ὁποῖον ἐδόθη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Μεγάλου Θεάτρου. Καὶ ἡ μετάφρασις, ὀφειλομένη εἰς τὸν κάλαμον τοῦ ρωσσομαθοῦς κ. Α. Κωνσταντινίδου ἦτο καλὴ καὶ ἡ ὑπόκρισις λαμπρά· ὅσοι δὲ δὲν νύχαριστήθησαν ἀπὸ τὸ ἀριστούργημα, τὸ οὕτω διεργμ-

νευθέν, τόσῳ τὸ χειρότερον δι' αὐτούς. Ἐχομεν ἀκόμη δύο γεγονότα ἀρκετῆς σπουδαιότητος: Τὰ ἐγκαίνια τοῦ Πανελληνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου, τὰ ὁποῖα μετὰ πολλῆς ἐπισημότητος ἐτελέσθησαν τὴν π. Κυριακὴν ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς Β. Οἰκογενείας, ἐκφωνήσαντος τὸν πανηγυρικὸν τοῦ καθηγητοῦ κ. Σπ. Λάμπρου, καὶ τὴν ἐγκατάστασιν ὡς ἱατροῦ ἐνταῦθα τῆς Δδς Μαρίας Καλαποθάκη, ἥτις αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα, κατόπι ἐπιτυχεστάτων ἐξετάσεων, ἔτυχε τῆς πρὸς τοῦτο ἀδείας. Ὁ Πανελληνίος Γυμναστικὸς Σύλλογος εἶνε λαμπρὸν σωματεῖον, τὸ ὁποῖον οὔτε συστάσεων χροῖζει οὔτε κἂν εὐχῶν. Ἄλλὰ διὰ τὴν Δδα Καλαποθάκη τὸ πρᾶγμα διαφέρει. Ἡ νεαρὰ ἱατρὸς ἔχει ἀκόμη ἀνάγκην νὰ συστηθῆ, νὰ διακριθῆ διὰ τῆς ἐπιτυχῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τοῦτο θὰ τῆ νύχτετό τις ἐξ ὅλης καρδίας, διότι εἶνε ἡ πρώτη ἑλληνικὴ ἱατρὸς καὶ ἐκ τῆς εὐδοκμηθείσας αὐτῆς θὰ παρορμηθῶν καὶ ἄλλαι γυναῖκες νάκοιτουθῶν καὶ νὰ ἐξασκήσουν ἐνταῦθα τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο. Ὑπάρχουν τόσαι περιστάσεις κατὰ τὰς ὁποίας ὁ ἱατρὸς πρέπει νὰ εἶνε γυνὴ καὶ θὰ ἦτο τόσῳ χρήσιμον πρᾶγμα ἂν ἐπολυπλασιαζόντο καὶ παρ' ἡμῖν αἱ ἱατροί! Ὡς γνωστόν, δύο ἀκόμη σπουδάζον ἱατρικὴν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμιον, αἱ ἀδελφαὶ Παναγιωτάτου. Καὶ ἡ μία θὰ γίνουεν τρεῖς μετ' ὀλίγον, ἂν ὡς ἐλπίζομεν καὶ εὐχόμεθα, ἢ μία αὐτὴ ἐπιτύχῃ.

Γρ. Ξ.

Η ΜΟΡΤΙΣΣΑ

Αἱ συνειθισμένοι περιπέτεια τοῦ βίου μ' ἐχώρισαν ἀπὸ τὸν φίλον μου Α. Τὸν εἶχα σχεδὸν λησμονήσῃ· ὅταν μιὰ μέρα ἄκουσα τυχαίως πῶς εὕρισκεται· ἐδῶ καὶ ἀσθενεῖ βαρεῖα. Κατώρθωσα νὰ μάθω τὸ σπῆτι τοῦ, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Λυκαβητοῦ, καὶ ἐπῆγα.

Ἡ ἐξώπορτα εἶνε ἀνοικτὴ· ἀνεβαίνω τὴν σκάλα καὶ δὲν ἔρισκω κἀνέναν· δὲν χτυπῶ μήπως τὸν ἀνησυχῆσω, ἀλλὰ μισανοίγω σιγὰ—σιγὰ τίς πόρτες τῶν δωματίων καὶ κυττάζω μέσα.

Τὸ γραφεῖο τοῦ ἔρημο καὶ σκονισμένο· τὸ σαλονάκι—σαλονάκι σπιτιοῦ ποῦ λείπει ἡ γυναῖκα—ἀσυγγύριστο καὶ ἀραχνιασμένο . . . Ἐνας κρότος πηρουνοῦ ποῦ πέφτει σὲ πιάτο μέσα μὲ ὀδηγεῖ εἰς τὴν κουζίνα, ὅπου μιὰ νοσοκόμα τρώγει μὲ πολλὴν ὄρεξιν.

— Μπορῶ, Κυρά, νὰ ἰδῶ τὸν κ. Α ;
— Νὰ τὸν ἴδῃς μπορεῖς, μὰ νὰ σὲ ἴδῃ δὲν πιστεῖω.

— Γιατί ; !
— Εἶνε στὰ τελευταῖα τοῦ.
— Ἀ! . . . Κάμε μου τὴ χάρη, Κυρά μου, νὰ τὸν ἴδῶ πρὶν πεθάνῃ.

— Ὅσο γι' αὐτὸ μὴ σκοτιζέσαι· ἐφτάψυχος ἄνθρωπος· μιὰ ἑβδομάδα ἔχει ποῦ βασανίζεται· σὺν τὸ σκυλί.

— Ἄχ! μὴ μιλᾷς ἔτσι, Κυρά, γιὰ τέτοιον ἄνθρωπο !